

Η αγωνιστικότητα στην εν Χριστώ ζωή

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://www.pemptousia.gr/?p=84140>]

Περιγράφοντας ο Ιησούς μας όλη τη νομοθεσία, την ηθική, τη φυσική και την επίκτητη, την ονόμασε αλληγορικά «Σάββατον» και είπε ότι «το Σάββατον εγένετο διά τον άνθρωπον και ουχ ο άνθρωπος διά το Σάββατον» ελέγχοντας τους Εβραίους που γύρευαν αφορμή να τον κατακρίνουν. Και ο Παύλος εν συνεχεία λέει: «Εμείς δεν είμαστε υπό νόμον αλλ' υπό Χάριν». Βλέπετε το παράδειγμα που είπε τότε ο Ιησούς μας στον Πέτρο; «Πέτρε, του λέει, από ποιούς δέχονται οι άρχοντες χρήματα ή δώρα, από τους υιούς ή από τους ξένους;» Και ο Πέτρος απαντά- «από τους ξένους». Τότε ο Ιησούς συμπληρώνει- «άρα οι υιοί είναι ελεύθεροι», εννοώντας έτσι ότι η ανθρώπινη προσωπικότητα είναι πάνω από νόμους και θεσμούς και γραμμές. Και οι θεσμοί και οι νόμοι και οι γραμμές προστέθηκαν μεταπτωτικά για να βοηθήσουν τον άνθρωπο να μην παρασυρθεί. Αλλά όμως αυτά είναι «άχρι καιρού» δηλ. προσωρινά. Εάν ο άνθρωπος «με τη βοήθεια της Χάριτος» δρασκελίζει τους όρους της αδυναμίας του, τότε επαληθεύεται δικαιοματικά στον εαυτό του το γραφικό, «για τον δίκαιο δεν υπάρχει νόμος». Επομένως, όσον ο άνθρωπος βρίσκεται υπό την επίδραση των παθών, χρειάζεται προσοχή. Όταν περάσει από αυτή την κατάσταση, τότε φυσικά δεν έχει ανάγκη από του να φυλάει όλα αυτά.

Έχοντας τον νόμο της αυτοσυντηρήσεως, όπως είπα, είμαστε υποχρεωμένοι να διαφυλάξουμε τη ζωή μας. Δημιουργούμε μια μορφή ασκητική, μια μορφή εγκράτειας και αγωνιστικότητας. Όχι πως αυτή καθ' εαυτή η αγωνιστικότητα σώζει, γιατί αυτή, όπως ερμηνεύσαμε πολλές φορές, έχει σχετική αξία. Διότι ο Θεός δεν έχει ανάγκη τα αγαθά μας. Πόσο μάλλον τα μέσα τα οποία μεταχειριζόμαστε για το αγαθό! Αφού καταργούνται ακόμα και τα χαρίσματα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι με τα διάφορα ασκητικά μέσα δεν υποβιβάζουμε, ούτε καταργούμε την προσωπικότητα. Αντιθέτως, την επαναφέρουμε στην ισορροπία εξουδε-τερώνοντας τον παλαιό άνθρωπο με το να γινόμαστε παθοκτόνοι και όχι σωματοκτόνοι. Έχοντας ανάγκη από όλα αυτά, στις δύσκολες ώρες, κάνουμε και οικονομίες, για να αποδείξουμε ότι είμαστε υπεράνω των νόμων. Αύτη είναι η λεπτομέρεια για έναν άνθρωπο αγωνιστή, ο οποίος βρίσκεται στην πρακτική. Πρέπει να φθάσει στη θέση της ακριβείας, να ξέρει πότε πρέπει να υποχωρεί, πότε να χειρίζεται την λεγόμενη οικονομία, γιατί, εάν αυτό δεν το πετύχει, τότε είναι ευάλωτος· είναι σαν ένα σπίτι που δεν έχει πόρτα και εφ' όσον δεν υπάρχει πόρτα, είναι πάντοτε εκτεθειμένο στον κίνδυνο. Γι' αυτό και οι Πατέρες τονίζουν ότι, «πρόσεχε μοναχέ, στην ώρα της συστολής της Χάριτος, που τότε η πρόφαση της οικονομίας γίνεται προσιτή». Γι' αυτό ο μοναχός πρέπει να είναι πάντοτε προσεκτικός, ούτως ώστε να μην γίνεται εύκολα λεία των απο-φάσεων της οικονομίας και έτσι να παρασύρεται από το κάκιστο και γιγαντιαίο πάθος της φιλαυτίας και μετά της ακηδίας και της ραθυμίας, που επιβουλεύεται και σείει όλο το θεμέλιο της πνευματικής μας υποστά-σεως.

Όλα αυτά θα επιτευχθούν εάν κρατήσουμε, με την Χάρη του Χριστού, τον θείο ζήλο, τη θερμή αυτή την οποία πολλές φορές σας τόνισα με λεπτομέρεια από πού προέρχεται και πώς ενεργεί. Εάν αυτή μένει μέσα μας, τότε γίνεται «λυχνάρι που οδηγεί τα βήματά μας και φως στο δρόμο μας». Αυτό ακριβώς εννοεί ο Ιησούς μας όταν λέει «να περπατάτε όσο έχετε το φως, για να μη σας πιάσει το σκοτάδι» γιατί «αυτός που περπατά μέσα στο σκοτάδι δεν ξέρει που πηγαίνει».

Να κρατάτε πάντοτε την ακρίβεια του προγράμμα-τος, του τυπικού. Να προσέχετε την αναστροφή σας. Μπορεί αυτά να φαίνονται μικρά και ασήμαντα· αλλά αυτά τα μικρά και ασήμαντα είναι εκείνα τα οποία μας απαλλάσσουν από τους μεγάλους πειρασμούς· διότι, εάν ο μοναχός είναι φειδωλός στο να κοιτάζει από δω και απ' εκεί, στο να κάνει χρήση και όχι κατάχρηση, πώς είναι δυνατό ο διάβολος να τον απατήσει, ώστε να κάνει κάτι που να είναι αμαρτία; Αυτό είναι αδύνατο. Ένας μοναχός ο οποίος προσέχει να μην κοιτάξει το σώμα του, προσέχει ακόμα, αν είναι δυνατό, να μην χορτάσει, να μην ξεκουραστεί όσο του χρειάζεται και, συνεχώς, εποπτεύει τον εαυτό του μήπως του ξεφύγει, πώς είναι δυνατόν να τον πλανήσει ο διάβολος να κοιτάξει ξένο κάλλος, ή να κοιτάξει εμπαθώς ή να κάνει κάτι που θεωρείται ένοχο; Και έτσι, με εκείνη την προσοχή που δείχνει, απαλλάσσεται από τους μεγάλους κόπους των μεγάλων πολέμων που φέρουν και τις μεγάλες πτώσεις.

Προσέχοντας αυτή τη λεπτομέρεια οι Πατέρες μας κράτησαν την ακρίβεια της πρακτικής. Διότι η ακρίβεια της πρακτικής είναι εκείνη που ανάβει εκείνο το «πυρ» στην καρδιά. Και τότε μένουν οι «λύχνοι καιόμενοι» και εκεί που είναι «οι

λύχνοι καιόμενοι», όπως λέει ο Αββάς Δωρόθεος, δεν μπορεί το ποντίκι να κάνει ζημιά, ούτε οι μύγες να πετάξουν από πάνω, διότι θα καούν. Όταν όμως ο λύχνος σβήσει, συνεχίζει ο ίδιος Αββάς, τότε πάει το ποντίκι και τρώει το φυτίλι, τρώει και το λάδι, ρίχνει και τον λύχνο κάτω, και αν είναι πήλινος τσακίζεται.

Έκανα όλον αυτό τον κύκλο, λέγοντας όλα αυτά, για να τονίσω την σημασία που έχει το να κρατούμε και να τηρούμε την καλή εν Χριστώ αναστροφή που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ακρίβεια της συνειδήσεως στο πρόγραμμά μας το μοναχικό. Όταν δεν υποχωρούμε στα προγράμματά μας και είμαστε προσεκτικοί, τότε να είστε βέβαιοι ότι ούτε η Θεία Χάρις από μας θα φύγει, ούτε και ο μυστικός θεός φωτισμός, για να μην περιγελαστούμε από τα πάθη και τους δαίμονες. Εκεί που δεν υπάρχει ο ζήλος, χρειάζεται πολύς κόπος για να «αρθεί» ο Σταυρός. Εκεί όμως που υπάρχει ο θεός ζήλος, όλα είναι εύκολα. Λοιπόν, όλοι μας να γίνουμε ζηλωτές. Αμήν.

(Γέροντος Ιωσήφ, Αθωνικά Μηνύματα, Ψυχωφελή Β)